

ГОЛОС України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

№ 6 ♦ Четвер, 10 січня 1991 року ♦

Ціна 5 коп.

Як відомо, 3 січня в Кремлі під головуванням Президента СРСР М. С. Горбачова відбулось засідання Ради Федерації, в якому взяли участь вищі керівники союзних республік, Радянської держави і уряду. Його підсумки, на прохання кореспондентів Укрінформ, коментує Голова Верховної Ради УРСР Л. М. Кравчук. Матеріал читайте на 2-й сторінці.

І БУВ НЕБУВАЛИЙ ВРОЖАЙ

І були в ніч перед Різдвом слова Галини Вишневської про сором, Сором, про який ми забули, розвитакуючи продовольчі поставки англійських школярів. А до цього в нас були різні хлібні зміна. А ще була і є примара голоду. І ймення їй — картки та черги за злібом.

Хоча це всього лиш наслідки. Наслідки того, що ми тільки й спромоглися відповісти на запитання: «Хто винен?». До речі, чесно. І «дого, неавто дого думемо». «Що ребінти?». Ніби й за сеління бокзко, і водичок бокзко квітлізку. Чи не тому землі не дають навіть живні млео-

куркулі? Повсюдно намагається примирити два світи — колгосп з фермерством та кооперацією. Прикмета цього — нові виазні стрілки в житті і в доповідях.

З 15 березня з'явиться ще одна — Земельний кодекс. Важко вгадати, як вийде з цього боєць за селянську зем-

лю і волю. Але сьогодні ясно-но інше — на словах всі за рівність форм господарювання. І то для нас вже перелог! Але ця перелог триватиме недовго. Бо ж немає української програми розвитку кооперації й фермерства. І чин буде!

Фото Олександра ГЛЯДІЛОВА.

Матеріал під рубрикою «Куди йдеш, українське село?» читайте на 6-й сторінці.

Інформаційний кур'єр: Тетелайл. Телекс. Телефакс

Пра стан здоров'я
Прем'єр-Міністра.
Самопачуття
здавальне

У

заказу з численними запитаннями громадян про стан здоров'я М. І. Рижкова в Міністерстві охорони здоров'я СРСР повідомили, що на 14-й день після захворювання (інфаркт міокарда) його самопачуття можна вважати задовільним.

Процес відновлення проходить без ускладнень. Це дає змогу приступити останнім диким до розширення рухового режиму, яке добре переноситься. М. І. Рижков почав ходити по папатах.

С

ім діб голодувань у зник протесту (подробніш за 5 січня) народний депутат Миколишорської районної та Кримської обласної Рад, редактор газети «Грудозів слів» В. Астахов. Вимогу журналістів «Кримська» і її читачів про реструктуризацію редакційного колективу як спілзасновника газети задоволено. Рішення прийнято на спільному засіданні — пленумом райкому КП та сесією районної Ради. Значну роль у зміні позиції місцевих мовно-владців, які чинили опір реструктуризації, відіграли втручання народного депутата УРСР М. В. Баргова, голови Кримської обласної, першого секретаря обкому партії. Стан здоров'я редактора, на думку медиків, побоювань не викликає.

У

різдяні дні до Києва прибув черговий антаж гуманітарної допомоги з Німеччини. На цей раз дві тисячі пачки з продовольством надіслало добровільне товариство «Латеншафт» з міста Карлсруе. Організатором акції в республіці виступив секретаріат Фууу.

Ця акція була започаткована співрою товариства «Латеншафт» відомим у Карлсруе юристом Рольфом Дітером Рупертом. Члени товариства збирали кошти для допомоги українським родинам, дітям постраждалих в результаті чорнобильської катастрофи. На них було закуплено 50 тонн продовольства, найнято кілька вантажних машин для перевезення вантажу.

Ш

акторській Донбас не припинить відваження вугілля своїм споживачам. До цього рішення прийшли учасники засідання Регіональної спілки страйкерів комітету Донбасу, що відбулось в Донецьку. Так, лідери шахтарського страйкового руху висловили своє ставлення до телеграмми генерального директора вугільних підприємств Донецької області, яка була надіслана в колективні шахти, в також на адресу Президента країни і уряду СРСР і України. Як відомо, в ній пропонувалось з 10 січня припинити відвантаження вугілля споживачам доти, поки не будуть переглянуті ціни на відбиту паливо.

Чи знаєте ви, що на Україні є золоті Справді є. Про це йдеться у матеріалі Сергія Ляге на 5-й сторінці

По-динушним аражаючим чиним ринок поспішає заявити про себе в Дніпропетровську. Озерна, як зається тутешній базар, за асю історію, приймає, подібного не знала. Про незвичайний «торг» розповідає кореспондентка «Продає мати сини» на 7-й сторінці.

Леонід Кравчук: «Угода буде підписана. Але не всіма республіками відразу»

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради
Української РСР

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Олександр БІЛИК
заступник редактора
Анатолій ГОРЛОВ
заступник редактора
Олександр
ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН УРСР

Володимир
КРАСНОДЕМСКИЙ
Леонід
САМОЙЛЕНКО
заступник редактора
Борис
СИДОРЕНКО
заступник редактора
Анатолій
СОЛОНСКИЙ
Віталій СУДДА
відповідальний
секретар

Засновник —
Верховна Рада
Української РСР.

Адреса редакції:
УРСР, 252047
Київ-47, вул. Метастрова, 4
Упаковки
на розміщуються
і на повертаються
Думки авторів
публікації у «Голосі
України» не завжди
збігаються з точкою
зору редакції.

Індекс 60955.
Тираж 165.650.
Передплата ціна
на рік 19 руб. 60 коп.

Як відомо, 3 січня в Кремлі під головуванням Президента РСР М. С. Горбачова відбулися засідання Ради Федерації, в якій взяли участь інші керівники союзних республік, Радянської держави і уряду. Ного підписує, на прохання перекладачів Українфору, коментує Голова Верховної Ради УРСР Л. М. КРАВЧУК.

— Засідання Ради Федерації було присвячене темі, яка обговорювалася уже кілька разів. Йшла мова про угоду на 1991 рік щодо стабілізації соціально-економічного становища в країні. Хоту відзначити, що з кожним засіданням виявляється дедалі більша погодженість. Наприклад, на вищій зустрічі вдалося досягти багату спільного у взаєморозумінні між представниками РРФСР і УРСР, іншими республіками.

Думую, угода щодо стабілізації становища в країні найбільш чітко буде підписана, але не всіма республіками відразу. Скажімо, окрему думку щодо пропонуваного проекту документа висловили представники Естонії і Литви. Зокрема, торкнувшись про те, що вони підписуватимуть Союз — республіки як дві держави, а не як учасники єдиної угоди. У цілому ж усі визнали за необхідне завершити в найкоротші строки роботу по укладенню господарських договорів між підприємствами незалежно від їх розміщення, сприяти збереженню установлених господарських зв'язків. Це передбачено і в двосторонніх угодах, укладених суверенними республіками.

На засіданні вирішено і таке принципове питання, як дохідна база союзного бюджету. Досі позиції про шляхи його формування розійшлися. Там, Верховна Рада РРФСР прийняла постанову про одноканальну систему оподаткування. Це означає, що всі доходи надходять у казну республіки, з якого вона потім якусь частку коштів віддає в союзний бюджет. Напа ж система федералізму, тобто з підприємств податки надходять і в союзний, і в республіканський, і в місцеві бюджети. Новому закону ми не приймаємо.

На мій погляд, майбутнє за одноканальною системою. Республіки відмовляються кошти під державним повноваженням, під цільові, великі програми, на космос, стратегічну оборону і т. ін. Але, коли тепер переходимо на це, неможливо, тому що республіки, які не мають своєї стратегії або розвинутої економіки, опиняться в дуже складному становищі. Треба, щоб ринковий зв'язок діяв. В перехідний період, коли ще створюється 1991 року, коли в економіці розвал, прийняти одноканальну систему оподаткування передчасно.

Після довгих обговорень ми дійшли в тому плані, що весь податок з обороту залишається в нашій республіці, а не 70 процентів, як було в початковому варіанті угоди. Тобто, для нас 30 процентів, які ми тепер одержали, — це близько 7 млрд. карбованців. До цього приїшла і Росія, і Білорусія, і інші республіки також, щоправда, кожна по-своєму.

— Леоніде Макаровичу, які ще пропонувати Україні

будуть враховані в розроблений угоду?

— Насамперед, було визнано за необхідне вжити до уваги встановлених горизонтальні зв'язки між республіками. Враховано нашу пропозицію про те, щоб частина податку від експортно-імпортованих торговельних операцій залишалась у республіці. Пропорційний поділ валютних боргів між республіками.

Було прийнято більшість пропозицій й інших учасників засідання. Загалом відбулася конструктивна роз-

мовка. Не всі республіки висловилися за зростаючі роздрібні ціни. Ми з К. І. Масиком наполягали на тому, що коли і підвищують, то з обов'язковою компенсацією. І кошти для цього треба знайти.

Після засідання делегати Росії, України і Білорусії домовилися про те, що невдовзі представники цих республік зберуться разом і домовляться про скоординоване підвищення роздрібних цін на товари першої потреби. Щоб не створювалося таке враження, коли одна республіка підвищує ціни, а інша залишає їх на колишньому рівні.

— Це було б добре. Але чому тільки Росія, Україна і Білорусія?

мова. Кожен висловлював свою точку зору. Дійсно, важливу доопрацьовувати угоду і підписати її найбільш чіткими днями. Значимо, це не означає, як я вже говорив, що документ підписуватимуть усі відразу, оскільки інтереси всіх республік врахувати поки що практично неможливо.

Яку з обговорюваних проблем ви хотіли б особливо виділити?

— Дуже гостро вийшла дискусія про ціни. Це питання хвилює всі республіки. Адже якщо, що запровадження з 1-го січня 1991 року нових оптових закупівельних цін і тарифів, безумовно, повинно спричинити підвищення роздрібних цін. Але не можна зняти тільки за рахунок деталей. Такого жінки не витримає ніяка еко-

— Іх об'єднує традиційний набір вироблених товари: м'ясо, молоко, масло та інші, в тому числі і неспроможна продукція. А, скажімо, для танканих, убогих, що документ підвищує усі відразу, оскільки інтереси всіх республік врахувати поки що практично неможливо. Яку з обговорюваних проблем ви хотіли б особливо виділити?

У цьому ж хотілося б підвищити ціни. Але в принципі противники зростаючих цін, розраховуючи, що не підвищуватимуться закупівельні ціни. Але від реалії когось не відмовити. Тому видається дуже важливим об'єднання союзних делегатів РРФСР, України і Білорусії в умовах ринку. Створимо спільний комітет, який займатиметься і договірними відносинами, і економічними угодами, в тому числі і цінами. Що стосується України, то рішення оголосити мораторій на будь-які підвищення цін в усіх областях республіки до першого березня наступного року. До того, як це не буде виконано централізовано. Крім того, маємо намір навести порядок з договірними відносинами, які стали тепер предметом спекуляції. Не хочу обіцяти, що тут не буде якісь слабкостей. Вони будуть. Але якщо ми найшли в схемі ринкового життя, то давайте йти, але йти так, щоб не налядали люди, щоб жертвами цього пороку не стали низькооплачувані люди.

— Коли республіка, зазвичай, відстоювала свої інтереси. Як позначалося це на загальній атмосфері засідань?

— Яніжко негода між республіками не було. Ставили одне до одного толерантно. На минулому засіданні, щоправда, висловлювалися образи, що це інша республіка піднімає ціни на традиційну продукцію. Зараз не все питання полягало в тому, як відрегулювати інші відносини з союзним бюджетом. Це питання принципове. Діагностують голоси — чи потрібен союзний бюджет тощо. Мовляв, республіки все можуть самі. Але тоді треба сказати відверто: немає Союзу, немає сильних завдань, немає сильних повноважень, немає сильних функцій, немає сильного центрального органу.

Якщо ми визнаємо наявність Союзу, а він є у нас, то він повинен функціонувати. Спільні завдання покликани розв'язувати спільний бюджет. Це ж елементарна логіка. Даває тоді в ході розвитку цього процесу, коли йдемо до Союзного договору, визнаємо, нічим не можемо жити, якщо не маємо Союзу, який буде Союз. Я свою точку зору висловлював, це повинно позначитися а республіці. В основі повинні лежати ті інтереси. Інтереси й народів, які делегують повноваження центральному. Разом з делегуванням повноважень республіки дають кошти на здійснення цих повноважень. Центральні органи формуються через республіки, з їх участю. Тільки за таких умов ми матимемо Союз суверенних держав. Це наша перспектива. Але сьогодні ми повинні думати про те, щоб не зупинилися заводи, щоб була сировина, щоб люди не боялися ринку.

Розмову велі
А. ГИЧЕНКО
В. ДЕМІДЕНКО,
кор. Українфору.

МОРЯК — «НА ЕКСПОРТ»

Нарешті трапилося те, чого із жахом чекали морські професіоналісти і з радістю — суднобудівники на Заході. Морські Українці вийшли на світовий ринок робочої сили

Неперодичні періоди України до ринкової економіки, командація якого передбачає створення ринку робочої сили, безробіття чи не найгострішим торкнулася працівників Черноморського морського пароплавства. Сьогодні понад чотири тисячі моряків не забезпечені робочими місцями. Кожен шестий. Сама з цього і виходить різниця з початковим відділу кадрів пасажирського флоту ЧМФ Л. ПАВЛЕНКО.

— Я зовсім не погоджуюсь з такою постановкою питання. Цих чотирьох тисяч ми не вважаємо безробітними у прямому значенні слова. По відділу кадрів вони продають їх «там часом не працюють». Що? Вийти із становища, яке складалося не з вини пароплавства, ми направляємо їх працювати на берегові підприємства, суднобудівні заводи, іншими зацікавилися деякі одеські виробничо-будівельні кооперативи, де моряки можуть працювати за договором.

Леоніде Васильовичу, погодьтесь: морялавець без судна — нонсенс. Це звучить парадоксально: моряк працює на березі. Як на мене, то вже не моряка, а — токар, слюсар, складальник, сантехнік, будівельник, фрезерувальник... А що ховається за такими словами, це — вини пароплавства?

— А те, що подібну ситуацію можна було передбачити. Морський флот безнадійно старіє. Близько чверті всіх суден списані. Це означає, що «на чийсь суден» єдине, що залишилося, це — кількість тих, які сходять з суднофлоту. Що поробиш: грошей на нові судна у країні не вистачає, так і у державних підприємств, так і у валюті. Своєю ж силою вирішити цю проблему пароплавство не зможе: спробу придбати нові судна за гроші — 12 процентів з прибутку, які залишаються у нашому розпорядженні. А варіант пасажирського судна середньої комфортиності становить зараз ціну як 200 мільйонів доларів. Щорічно судна дорожчають на 10 процентів їх вартості. Це п'ятнадцять — двадцять років тому так

вдешево, напевно, нашим читачам судно, як «Одеса» коштувало 15—20 мільйонів карбованців. А зараз?

— Розуміючи кількість цієї ситуації, на себе додам, що наслідок якого довів і міністр морського флоту СРСР Ю. Волмер та уряд країни. Після трагедії з «Адмиралом Нахімовим» міністр вирішив показати парламенту свою рішучість у наведенні порядку на безбезпечно безне на морі і дав команду списати судна 25—30-річної давності. Це рішення «Адмірал Нахімов» було близько 60 років. Заповодливості міністра не принесла користі ні морфлоту, ні народному господарству. Тим більше, що західні фірми перемогли купувати за копійки радянський металобрухт у діючі судна. Колонія «Таджикистан», наприклад, ще до того сплатила однієї із трьох фірм, перевозячи каскадерів між островами. Металургія японці також не втрачати нічого і закупили списані судна, які після відкритого вартості, не довели до службників і давалися прибутку. Подібних прикладів можна навести багато. Одне слово, за наказом міністра судна списали, а намісто майже нічого не дали. Своєчасно не вразували у «табелі галузі» зменшення кількості власників при відкритому спеціалістів для моря. Іх продовжували «читувати» у тілі же кількості...

— Ну не зовсім так. Одне з морських училищ, наприклад, передпідприємств Міністерства рибного господарства СРСР. Були проведені й інші заходи, щоб знову зменшити кількість спеціалістів. Але ж всі учні

лища не записали. Більш, де-факто нам треба випустити пробірку зайнятості і не допустити збільшень спеціалістів власноруч. Країна без морського флоту буде неможливою державою. Якщо ж втретє свої позиції на морі, їх негайно займуть інші морські держави. А втім повернутися втрачене буде практично неможливо. До того ж треба врахувати, що морський флот приносить чималі валютні доходи.

Отже, вихід у нас був один — створити спільну з іншими державами підприємства. Під їх захист ремонтувати судна, впровадити створення служб власності і зберігання робочої сили для моряків. Звичайно, відкрити нові судна служби тим, хто вкладає у них гроші, ходили вони від іноземних працівників. Але й ми були у вигріп.

Так було створено спільні радянсько-грецькі та радянсько-єгипетські підприємства «Трансбасно», «Ветсоепелтер», «Награн» та інші. Зараз наші експерти обговорюють, також судна з іноземними компаніями. Матерія на увазі, що ці судна ніколи не були на балансі ЧМФ, а з дня народження служили єгипетським судам з інобродів. Більше наших експертів обговорюють 26 суден під іноземними прапорами. Загальна кількість спеціалістів, які працюють на цих суднах, становить 720 чоловік.

— Оскільки ця робота нова, то вже, напевно, довелося продиратися через цілий частотий інструкцій, навіяв, бюрократичних регуляцій. Та й, мабуть, існуюче законодавство вилізло у цьому альянсу неадекватне. З другого боку, іноземні фірми анулювали і свої вимоги до екіпажів. І не тільки впродовж.

— Зараз про всі ті перешкоди і гадують моторошно. Не було жодного питання, на яке можна було б дати однозначну відповідь. Всі одесити-«фіноменці» командного складу майже вільно володіли англійською мовою, мінімальний морський стаж — 5 років. Своїм вимогам були і до стану здоров'я. Навіть серйозніт на відсутність СНІДу треба мати.

Снажу відповісти, що наші моряки рвуться працювати на суднах під іноземним прапором. І головний фактор матеріальний. Тим жорсткі умови контрактів змушують їх рости професійно, прищиплюють ставитися до своєї зовнішності, бути дисциплінованими. А хіба не погано?

КОМЕНТАР

Отже, сідом за футболом, констатувати ми хочемо продажні моряків. Для ринкової системи, у яку входимо, це нормальне явище. Чорноморський флот, як і інші, країни, де виступає на березі, виступає на березі.

Із підлогою до інтерв'ю можна зрозуміти, що за кордоном це неординарне явище, але ситуацію зустріли по-різному. Одні зрадили, інші захули. Жак цей — відноситься до комерційно-адміністративних аспектів рішення, які такі жмути у нас, але зовсім неприйнятні для ринкової економіки. Це рішення нашого керівництва. Ми за чужим столом почали хапати шматок постомом. А неродна мудрість застерігає від подібних дій.

Справа в тому, що, виходячи не маємо права обходити існуючі традиції, правлячи. Як і встановлені кримінальні організації. Зокрема, міжнародною федерацией транспортних робітників. Це досить впливова професійна організація захисти права транспортників європейських (та й не тільки) країн. З нерозумінням зарубіжних фірм при укладенні трудових контрактів не факт незалежно від того, хочуть вони цього чи ні.

Завдяки федерация зоряють моряків достягати рівня «табелі галузі» Міністерства СРСР. Якісні зарплати інших моряків вирішили просто: скільки отримували у нас, стільки матимуть і під «лінійним» прапором. Зрозуміло, що це сміхотворна зарплата. Не все просто геміальне. Міністерський чиновники діють в існуючих традиціях адміністраторів-командирів, во-

ни не вразували динаміку часу.

Тим можна зрозуміти західні професіоналісти, які стави дубини, коли на ринку з'являються «кавалеріони», але низькооплачувани радянські моряки. Це б не так: вони ведуть активнішу боротьбу із суднобудівниками і компаніями за кожний дояр зарплати, в тут ціла яєна «дешевих» моряків.

І тільки після «бунту» міжнародної федерация транспортних робітників контракти із нашими моряками стали більш-менш яєсними. Причому, ставши не бік наших моряків, міжнародної морської професіоналістики захисти неаєсмеред радянських спеціалістів, а іноземних керівників своєї професі-

я. А нашими моряками, як казуть, повело. Вони одержували у доярках США приблизно у десять разів більше, ніж тоді, коли б плавали під нашим прапором.

Багато це чи мало? Якщо судити за нашими збірничними мірками — 0-го-го! А за міжнародними — 0-го-го! А за міжнародними — 0-го-го!

Наприклад, згадає федерация рекомендує для екіпажів суден під іноземним прапором такі мінімальні місцеві зовнішні (у доярках США): капітан — 2766, моряк першого класу — 821, когін — 350.

А згадає з конкретною угодою між швейцарською фірмою «Акомарит» і галузевими професіоналістами цієї ж країни, для плавальних радянських суден, всі ходять під кірським пра-

пором, зареєстровані такі олади: капітан — 1810 доларів, моряк першого класу — 640.

Як не парадоксально, але все це законодавство. Це неспівідко нешій відчуженості від світового ринку робочої сили. Залишає завіда ідеології соціалістичної устрої більше б'є по кишені простих радянських моряків. Кваліфікації їм не коштують, а оцінюють їх роботу дуже низько. Штучний розривок суспільства, виробничі відносини і привади до того, що не світовий ринок наші моряки заповнюють не коштів.

Леонід БРОВЧЕНКО,
економічний оглядач
«Голосу України»

Щодня мільйони людей у нашій країні вступають у відносини з глобальним світом. Проте це зовсім неадекватно словосполучення «ринку праці» стосовно радянської економіки, видавалося за крайню силу, мовляв, при соціалізмі не в товаром. Але, як кажуть, все те, що змінюється...

Ніхто не знає, що чекає завтра звичайного «людину з черги».

Фото
Михайло САЧКА.

Нотатки очевидця

У БАГДАДІ ВСЕ СПОКІЙНО...

На перший погляд у столиці Іраку дійсно все спокійно. Про це свідчать, до речі, й радянські спеціалісти, що повернулись днями на Батьківщину.

Це по-східному красиве місто, де мені довелося жити і працювати останнім часом, зовні аж ніяк не нагадує про загрозливі війни, що нависли над Іраком. Вирують торгові вулиці і численні екзотичні базари, швидко і якісно будуються житло, лікарні, школи, офіси фірм. Як і раніше, заповнені чайні, де годинами неквалячи і розсудливо ведуть між собою бесіди відвідувачі. «Кувейт», «15 січня» — ці слова лунають сьогодні з вуст іракців, мабуть, частіше, ніж традиційні арабські запитання про справи і здоров'я. Ще одне слово — «президент».

Президент Іракської Республіки, Голова Рад революційного командування, генсек правлячої партії, фельдмаршал — все це в одній особі Саддам Хусейн. В Іраку не побачиш жодної квартири, службового приміщення, крамнички чи майстерні. Де б не висів його портрет. Десять варіантів величезних портретів «президента-борця, фундатора Іракської слави» зустрічають вас практично всюди: в міжнародному аеропорту, який носить ім'я Саддама Хусейна, на вулицях, площах, автострадах. На його честь складають пісні і поеми.

За словами моїх співвітчизників старшого покоління, все це дуже нагадує горезвісні роки культу особи, через які свого часу пройшла й наша країна. Втім, звеличення свого лідера, звісно, справа іракців.

І державна пропаганда створює машини набагато обертів, особливо останніми місяцями: «Аллах на боці Іраку!», «Наша сила — в єдності!». Проте всі ці гасла вже не сприймаються населенням, змученим виснажливою війною з Іраном, однозначно позитивно. Монолітність думок і оцінок іракців дедалі частіше вкривається тріщинами сумніву.

«Чому ми повинні воювати, коли проти нас весь світ?», — ця фраза одного з моїх знайомих якнайточніше відображає нинішній турботи іракців. Для турбот підстав достатньо. Протистояння в зоні Перської затоки з кожним днем стає все

більш небезпечним для миру. Та іракський керівник не демонструє своєї готовності до конструктивного діалогу. Більше того: він заявляє про свою готовність вести війну «від полюсу до полюсу», коли вона почнеться. Ці слова не здивують, якщо мати на увазі, що належать вони людині, яка розпочала 8-літню криваву війну проти Ірану. Ця ж людина наказала застосувати отруйні речовини під час придушення заворушень курдського населення в Іраку. Варто згадати й «жнаний щит» із заложників, встановлений Саддамом Хусейном на військових об'єктах на випадок війни. А хіба не є красномовними його погрози застосувати засоби масового знищення у можливий наступний війни?

Для реалізації своїх задумів у іракського президента є добре вимуштрована армія, за своєю чисельністю — п'ята в світі. Їй сучасна військова техніка, яку, до речі, свого часу поставив йому Радянський Союз. Остання обставина, за моїм переконанням, заслуговує окремої розмови.

Так що воювати Саддаму Хусейну є чим. Проте очевидно й інше: народ Іраку в більшості своїй не бажає війни, наслідки якої важко прогнозувати навіть футурологам. Новим явищем є те, що про це насмілюються говорити в самому Іраку. «Нехай Багдад знову стане столицею миру» — написав хтось на одній з вулиць міста під портретом вождя в парадній військовій формі.

Зовсім недавно в Багдаді спорудили помпезну бронзову постать Саддама Хусейна, який крокує, вказуючи вперед рукою. За задумом авторів — нагадувати нападкам про велич нинішнього іракського президента.

Про що нагадуватиме він після 15 січня, дати, що не вблаганно наближає світ до серйозного конфлікту? Про нечувані для країни жертви? Про імперські амбіції людини, яка штовхає свій народ у безодню? Та чи й взагалі існуватиме тоді цей монумент? Відповідей нема. А запитання залишаються. Воин, певен, не дасть спокою зовні спокійному Багдаду.

Андрій ЮЩЕНКО,
член Спілки журналістів
СРСР.
Багдад — Кіїв.

Чверть віку тому коротеньке повідомлення ТАРС про знахідку на річці Мокра Сура біля Новомосковська в Придніпров'ї самородного золота спричинило світову сенсацію. Задізна преса відгукнулася миттєво і категорично: «Якщо найбільш значною геологічною знахідкою минулого століття був Клондайк, то українське золото слід вважати найбільш значущим досягненням нашого століття». Академіка Миколу Пантелеймоновича Семенюка — «хрещеного батька» сенсаційної знахідки журналісти «квали на шматки», але поверталися в свої редакції з порожніми блокнотами: все, що стосується золота на Україні, було утаємнено в надійних сейфах під грифом «секретно». І тільки зараз завіса «страшної таємниці» нарешті припідкрілася.

Це моє перше інтерв'ю журналісту, — сказав керівник відділу мінералогії і геохімії кольорових і рідких металів Інституту геохімії і фізики мінералів АН УРСР доктор геолого-мінералогічних наук Сергій Валентинович Нечаєв і, зітхнувши, додав, — саме секретність нашої роботи і була причиною того, чому ми не могли розповісти про це. Справа не зруйнувала. Промислового видобутку золота, срібла і платини в нашій республіці й досі не здійснено. Кажу про це з прикриттям в душі, бо українські надра — справжнє скарбнище Ельдорадо. А легендарні розсипи річки Юкон в Клондайку це, образно кажучи, дитячі забавки у порівнянні з тим, чим володіємо ми. Втім, володіння це лише в позначках на олійній карті. Нв превеликий мій жаль. Ми опинилися в ролі жабраків при казковому багатстві. Фінансування розвідки запасів йде виключно через високі урядові кабінети в Москві, а там до наших висновків і пропозицій не дуже прислуховуються. В першу чергу асигнуються потреби військових: уран, берилій, титан, що нам дуже потрібно.

Та повернімося в кабінет С. Нечаєва, адже так хочеться почути хоч одну оптимістичну ноту в цій історії. А вона, здається, з'явилася. В Сімферопольському інституті мінеральних ресурсів, у відділенні природних дисперсних систем при Київському інституті колоїдної хімії і хімії води АН УРСР впритул зайнялися технологіями вилучення елемента № 79 з золотоносних порід. Перспективні знахідки мають Новомосковська, Правобережна і Закарпатська геологорозвідвальні експедиції, плідно досліджує «золоту жилу» «Кіровогеологія» на Дніпропетровщині і Кіровоградщині.

Перепитав Сергія Валентиновича, щоб зробити для читачів невеликий екскурс в історію. Золото на Україні добували і вміли обробляти ще з часів кіммерійців і скифів, тобто ще з доісторичних часів. До нас з давніх часів, що древні елліни видобували благородний метал на дніпровській притоці — Росі, а скифи мали копальні в причорноморських степах. Мистецький рівень виробів із жовтого металу: гребенів, ваз, підвісок, кілець, браслетів, гривень, ланцюжків — просто вражає усіх, хто бачив це чудо в Археологічному музеї АН УРСР, в Музеї історичних коштовностей УРСР. Враховуючи, що до нас дійшла якась зовсім невеличка частка, можна сміливо сказати, що Україна була справді «золотим царством». Не везли ж сюди дорогоцінний метал з Америки чи Південної Африки!

І нині нашу уяву бентежать небезпідставні відомості про казкове золоте багатство скарбів гетьманів Мазепи і Полуботка.

Слідні стародавніх рудокопів знайдено біля Берегового в Карпатах, на Нагольному кряжі Донецького басейну, на річках Буг, Черемш, біля струмка Золотий потік неподалік Яблонець, на кримській річці Салгир, в Придністров'ї. Не озброєні так, як ми нині, могутньою технікою і найчутливішою апаратурою, що «бачить» крізь землю, наші предки добували собі зо-

— Я можу сміливо назвати добрий десяток золотоносних об'єктів, де можна і треба розгортати роботи для їх промислової оцінки. — впевнено каже Сергій Валентинович.

Через кілька днів у Києві для координації робіт з організації інших відомств і створення тимчасового творчого колективу скликається міжгалузева нарада з метою

Вірите — не вірите!

ЗОЛОТО У НАС Є

Треба тільки копнути глибше і відчути себе хазяїном, знайти ділових людей

Золота стільки, що нам і не снилося! Парадокс? Ні, скоріше результат того, що на своїй землі ми не господарі і хазяйнувати не вміємо. Досить лише зазирнути в розроблений ученими-геологами «Атлас морфологій, структур і асоціацій самородного золота України», переглянути щорічні інститутські звіти і переконатися, що слова Нечаєва про Ельдорадо — не міф, не перебільшення, а та реальність, від усвідомлення якої стає аж моторошно за наше байдкування, безривність, дурість. Відкасаємося на відсутність валюти, на свій «дерев'яний» карбованець, жабракуємо по світу, а підняти з-під ніг фантастичні скарби не вистає розуму.

Та повернімося в кабінет С. Нечаєва, адже так хочеться почути хоч одну оптимістичну ноту в цій історії. А вона, здається, з'явилася. В Сімферопольському інституті мінеральних ресурсів, у відділенні природних дисперсних систем при Київському інституті колоїдної хімії і хімії води АН УРСР впритул зайнялися технологіями вилучення елемента № 79 з золотоносних порід. Перспективні знахідки мають Новомосковська, Правобережна і Закарпатська геологорозвідвальні експедиції, плідно досліджує «золоту жилу» «Кіровогеологія» на Дніпропетровщині і Кіровоградщині.

посилення науково-дослідних і пошуково-розвідвальних робіт на золото і рідкі метали. Є надія, що результатом наради будуть конкретні пропозиції Раді Міністрів УРСР. Постановою Президії Академії наук УРСР відділення металогенії Інституту геохімії і фізики мінералів затверджено ведучою організацією з металогенії золота і рідких металів.

— Отже, крига скресла, — задоволено підсумовує С. Нечаєв.

Хотілося б і мені розділити задоволеність Сергія Валентиновича, та непокоїть головне: як скоріше заглибитися від академічної науки у надра розвідуваних родовищ? Ризикую пофантазувати: знаходяться нереальні ділові люди, які створюють акціонерне товариство з промисловою наавою «Ельдорадо». Щоб розгорнути масштабні роботи потрібен (за попередніми підрахунками) мільярд карбованців щороку: кредитуюмо на тисячу днів. Віддача — золото або будь-якою конвертованою за нього валютою.

Якщо задуматися в мізерність цього мільярду, то для 52 мільйонів жителів республіки така сума раз на рік — наче раз чхнути.

Не знаю хто як, а особисто я в акціонери піду: діло перспективне!

Сергій ЛЯНГЕ.

ДЕРЖАВНА ВНУТРІШНЯ ВИГРАШНА

ПОЗИКА 1982 РОКУ

ДОВІДКОВА ТАБЛИЦЯ

72-го тиражу виграшів, що відбувся 30 грудня 1990 р. у м. Москві.

Виграші випали на такі номери серій і облігацій у всіх п'ятидесяти одному розряді позитив.

№№ серій	№№ облігацій	Розмір виграшу в карбованцях	№№ серій	№№ облігацій	Розмір виграшу в карбованцях	№№ серій	№№ облігацій	Розмір виграшу в карбованцях
200702	1—100 300	214106	1—100 300	224640	1—100 500			
201984	1—100 300	215271	1—100 500	224756	090*) 5000			
202119	098*) 10000	215326	091*) 25000	225016	080*) 10000			
202293	001*) 5000	215509	081*) 10000	225039	073*) 5000			
203353	026*) 2500	217239	014*) 1000	225190	010*) 2500			
204660	064*) 2500	217271	090*) 2500	225478	090*) 25000			
204688	1—100 300	217980	050*) 2500	226235	028*) 5000			
205022	1—100 500	218424	1—100 300	226625	1—100 300			
205242	1—100 300	218483	003*) 2500	226888	099*) 2500			
205318	047*) 5000	218663	1—100 300	226993	086*) 5000			
205730	081*) 1000	219687	019*) 2500	227710	1—100 300			
206569	060*) 5000	220263	091*) 5000	227895	1—100 300			
207075	1—100 300	220528	1—100 500	228402	1—100 300			
207733	1—100 300	220916	1—100 300	228705	090*) 2500			
207909	014*) 2500	220977	028*) 2500	228763	053*) 1000			
208544	1—100 300	221600	048*) 1000	229132	1—100 300			
208547	009*) 1000	221656	1—100 300	229281	028*) 5000			
208670	050*) 25000	221815	1—100 500	229347	028*) 10000			
209368	080*) 1000	222530	090*) 1000	230747	015*) 5000			
209486	054*) 10000	222543	1—100 300	232305	038*) 2500			
210322	1—100 500	223278	1—100 500	232483	1—100 500			
211291	1—100 300	223600	1—100 300	232486	095*) 5000			
211475	1—100 300	223896	097*) 10000	233720	099*) 2500			
212705	084*) 1000	224051	035*) 5000	233774	1—100 500			
212829	1—100 500	224354	073*) 5000	234223	086*) 5000			
213069	064*) 1000	224526	043*) 1000	234290	1—100 300			

234547	060*)
235123	1—
235859	1—
236110	000*)
236520	041*)
237150	1—
238166	1—
239173	1—
239798	061*)
240119	090*)
240299	066*)
240561	030*)
240645	060*)
240681	1—
240838	058*)
240907	033*)
241172	1—
241715	033*)
242235	041*)
242368	1—
243065	1—
244155	1—
244386	073*)
244413	032*)
244520	1—
244574	037*)
244600	054*)
245028	1—
245293	1—
245391	068*)
246847	013*)
247168	1—
247338	001*)
247612	042*)
247670	026*)
248698	1—
249142	067*)
249345	035*)
249797	051*)
250026	1—
250376	1—

*) На першому розряді позитиву.

О ЗАРОБЛЯТИ ГРОШІ

Що хвилює

матимемо міста, якщо будуть. За резервних площ, квітами, від світлошених. Виділяти за відповідну Радянська Республіки року карбо-

міста нема, щось мусить вирішувати Рада Міністрів республіки. Підняти оплату зможемо не раніше, ніж влітку — потрібен час на переобладнання. Навіть якщо «самоскоротимось» утримі — все одно не влинемо у рентабельність. А сьогодні ось не можемо навіть укласти колективний договір, адже там потрібні якісь конкретні цифри. П'ятдесяти про неградиційні форми добування грошей? Щось маємо від торгівлі книжками, квітами. Відкрини сапон побутових послуг на станції «Радянська». Уклади угоду з одним з радгоспів про поставку їм компосту. А ще — гроби впроваджуємо. Скіпні? 20 тонн, по три карбованці за кі-

леграм. Позаминулого і минулого року це дало нам по 74 тисячі карбованців. Але що це значить у порівнянні з 39 мільйонами збитків?

11 січня в союзному міністерстві шляхів сполучення відбувається нарада начальників метрополітенів України за участю представників республіканських урядів. Будемо чекати результатів. А поки що «Голос України» пропонує своє посередництво в рекламування, торговельним установам та кооперативам, котрі зацікавлені у співробітництві з Київським та Харківським метрополітенами.

У вас є задуми? Пропонуйте! Адже у метро можна встановити щити з рекламою, торгувати квітами, газетами, журналами.

Віталій ЖЕЖЕРА.

близько ста орніна

стіякий мир і стабільність. Хочу побажати атам високого професійного рівня, чого на жаль трагіфічно не вистачає якійсь некомуністичній пресі. Дуже хочеться вірити, що газета сприятиме подоланню напруг між «малоросами», які, нимій погляд, є головною перешкодою на шляху до суверенітету України.

А. ОЛЕЙНИКОВА.

Київ.

...Я згоден з позицією Володимира Дрозда, тому що в його думках постійно присутні: «У нас необхідно створити нормальне суспільство, я заздрю німцям, котрі після об'єднання на бачили один одного. У нас немає культури, її втрачено з наших геніонами бурхливого розвитку» й великої брехні!

...Ми не хочемо стра-
щити Радянську алаку. І
хай всякій мав свої опози-
ційники на являючомуся
їй. Якщо ж були помилки
а деяких керівників,
то їх підбурювали такі,
як Бєріа та ім подібні.
Вони змусили лєнін-
ських планом побудова-
ти соціалізм. Лише як
дружби та загоди всім
народів СРСР ми побу-
дуємо щасливу життя.
Треба тільки сильніо за-
кріпити народів, як
було на могоді, і
привести нас далі під
наглядом «захисників на-
роду».

«Люди є в селі прохотими, коли брякати зброю, поїсти їдарики наших військових, ми, малі побіглий авіа вряси СРСР, дуже багаті на засоби масової інформації, петрашів сивих, які, не згубивши нічого, намагаються іди додому, а не до України та КіПрС, є розділяти та послибити державу».

М. СІДОРЕНКО
Маріуполь.

...70 років нам бивали в голову, що Комуністична партія — мала провідна сила, ну до чого ж ми привязали? До жидівства в голову, ми, трусівши народ, сивуваха Тр, бугуваши Тр, завустрічаючи жидів, а вони нас зустрічали. Коли жиди брали в нас гроші продавати у бразилі. Хоч би якімачесна була народ, та свої авіації. Народ прозірає...

В. ПЕТРЕНКО
Донецьке об'єднання.

січня 1991 року. №3 6

